

SADRŽAJ

PREDGOVOR.....	VII
GLAVA I – LUKA KAO SLOŽEN SAOBRAĆAJNI ČVOR	
I INTEGRALNI DEO PREVOZNOG LANCA.....	1
1. Uloga i značaj luke u saobraćajnom sistemu.....	1
2. Tehničke, tehnološke, organizacione i ekonomske osobnosti luke	3
3. Klasifikacija i podela luka	5
Literatura	9
GLAVA II – TEHNIČKO-TEHNOLOŠKA STRUKTURA LUKE	11
1. Osnovni elementi luke i pristaništa	11
2. Lučka akvatorija	13
3. Operativna obala.....	16
4. Teritorija luke – pristaništa.....	21
Literatura	25
GLAVA III – PRETOVARNO – TRANSPORTNA	
MEHANIZACIJA U PRISTANIŠTU – LUCI.....	27

1.	Opšta razmatranja.....	27
2.	Definisanje i određivanje broja glavnih i pomoćnih pretovarnih uređaja u pristaništu – luci	33
3.	Određivanje proizvodnosti elevatora.....	35
4.	Određivanje proizvodnosti pneumatskih uređaja	36
5.	Određivanje proizvodnosti crpki za pretovar tečnih tereta.....	38
	Literatura	39

GLAVA IV – LUKA KAO SISTEM OPSLUŽIVANJA ROBNIH ILI PUTNIČKIH TOKOVA I KORESPONDENTNIH PREVOZNIH SREDSTAVA..... 41

1.	Spoljni i unutrašnji tokovi prevoznih sredstava i tereta (putnika).....	41
2.	Lučke mreže	52
3.	Propusna sposobnost luke i pojedinih lučkih elemenata. Promet luke	58
4.	Eksploatacioni pokazatelji rada luke	65
	Literatura	69

GLAVA V – LUČKO PLANIRANJE I RAZVOJ 71

1.	Faze lučkog razvoja.....	71
2.	Upravljanje lučkim razvojem	73
3.	Principi planiranja	81
4.	Prognoze prometa.....	86
5.	Prognoziranje proizvodnosti.....	93
6.	Detaljno planiranje i zoniranje	96
	Literatura	102

GLAVA VI – LUČKI TERMINALI..... 105

1.	Terminal za generalne terete.....	105
1.1.	Opšta razmatranja.....	105
1.2.	Određivanje broja pristajališta i troškova zadržavanja brodova u terminalu za generalne terete	119
1.3.	Skladišne površine	125
1.4.	Pretovarna i manipulativno-prenosna sredstva.....	130
1.5.	Tehničko održavanje i zamena lučkih sredstava	133
1.6.	Suvozemni transport.....	138
1.7.	Planiranje radne snage.....	146
2.	Kontenerski terminal	147
2.1.	Opšta razmatranja.....	147

2.2.	Kontenerska pretovarno-prenosna sredstva i manipulativni sistemi	150
2.3.	Planiranje, organizacija i propusna sposobnost kontenerskog terminala	157
2.4.	Zauzetost pristajališta u kontenerskim terminalima	164
3.	Višenamenski terminal	170
4.	Ro–Ro terminal	175
4.1.	Opšta razmatranja.....	175
4.2.	Površina terminala.....	181
5.	Terminal za rasute terete	185
5.1.	Opšta razmatranja.....	185
5.2.	Pretovarna i manipulativno prenosna mehanizacija.....	189
5.3.	Potpuna mehanizacija pretovara rasutih tereta	199
5.4.	Terminali za zrnaste terete – žitarice.....	205
5.5.	Planski zadaci.....	212
5.6.	Glavne rasute robe (tereti).....	225
5.6.1.	Gvozdena ruda.....	225
5.6.2.	Žitarice	225
5.6.3.	Ugalj.....	227
5.6.4.	Fosfati.....	230
5.6.5.	Boksit i glinica	231
5.7.	Merenje, uzimanje uzoraka i zaštita okoline	231
6.	Terminal za tečne terete.....	233
6.1.	Opšta razmatranja.....	233
6.2.	Morski terminali za sirovu naftu i naftne preradevine	237
6.3.	Rečni terminali za sirovu naftu i naftne preradevine	245
7.	Terminal za plovne kontenere – potisnice	248
7.1.	Opšta razmatranja.....	248
7.2.	Obrada broda – nosača i nesamohodnih plovila.....	252
8.	Putnički terminali	255
8.1.	Morski terminali.....	255
8.2.	Rečni terminali	260
9.	Terminali za mala plovila – marine	263
10.	Ribarske luke	269
11.	Slobodne luke i lučke zone.....	275
	Literatura	279

GLAVA VII – POLITIKA CENA

I STRUKTURA TROŠKOVA U LUKAMA..... 283

1.	Međunarodni običaji i stavovi o odnosu luka i brodarstava kroz lučke usluge i takse	283
1.1.	Opšta razmatranja i ciljevi tarifne politike	283

1.2.	Raspodela lučkih taksi i cena. Nivo lučkih taksi.....	284
2.	Struktura i proračun cene koštanja pretovarnih radova i specifičnih lučkih troškova.....	288
3.	Promena cene koštanja u zavisnosti od robnog prometa i broja pretovarnih sredstava na pristajalištu.....	293
4.	Vreme obrta broda u luci i eksploatacioni troškovi flote za vreme pretovarnih operacija i čekanja na opsluživanje u luci.....	294
Literatura		297

GLAVA VIII – EMPIRIJSKI, ANALITIČKI, EKSPERIMENTALNI I KOMBINOVANI METODI ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I UPRAVLJANJE U LUKAMA..... 299

1.	Uvodna razmatranja.....	299
2.	Empirijski metodi	302
3.	Analitički metodi	303
3.1.	Optimalan izbor korespondentnih vidova prevoza u luci.....	304
3.2.	Gert mrežni modeli	309
3.3.	Modeli masovnog opsluživanja.....	317
3.3.1.	Opšti pojmovi.....	317
3.3.2.	Određivanje optimalnog broja pristajališta.....	320
3.3.3.	Primena sistema masovnog opsluživanja M/M/c u analizi rada lučke spone sidrište – brod – operativna obala.....	322
3.4.	Lučki skladišni modeli	331
3.4.1.	Opšti pojmovi.....	331
3.4.2.	Određivanje srednje pozicije za opsluživanje jedinice tereta u skladištima	332
3.4.3.	Lokacijski skladišni modeli.....	335
3.4.4.	Kvadratno programiranje u izboru lokacije skladišta.....	338
4.	Eksperimentalni metodi.....	340
4.1.	Opšti pojmovi.....	340
4.2.	Monte karlo analiza rizika.....	343
4.3.	Primeri lučkih simulacionih modela	345
4.4.	Opšti simulacioni model rečne luke	350
5.	Kombinovani metodi.....	352
5.1.	Modeli za planiranje rasporeda lučkih sredstava	352
5.1.1.	Modeli ravnoteže.....	352
5.1.2.	Položaj luke i programi rasporeda uz podršku računara.....	353
5.2.	Razvoj višestrukih ili regionalnih lučkih planskih modela	358
5.2.1.	Opšti pojmovi.....	358
5.2.2.	Strateški, regionalni lučki model.....	359
Literatura		365

GLAVA IX – LUČKI INFORMACIONI SISTEMI.....	369
1. Uloga informacionih sistema u lukama	369
2. Osnovni lučki podaci.....	372
3. Elektronski uređaji i informacioni sistemi.....	375
Literatura	382
GLAVA X – LUKE I PRISTANIŠTA KAO EKOLOŠKI SISTEMI.....	383
1. Definisanje ekoloških činilaca u funkciji lučkog planiranja, projektovanja i eksploatacije	383
2. Metodologija istraživanja i sistematizacija ekoloških činilaca i njihovog delovanja	386
3. Fizički uticaji u lučkom okruženju	390
4. Sekundarni i socijalni činioci u gravitacionom području luka	392
5. Mere za regulisanje i kontrolu ekoloških uticaja u lučkom području	394
Literatura	398
PRILOG br. 1. PRETOVARNO – SKLADIŠNE OSOBNOSTI ROBA.....	399
PRILOG br. 2. MOMENAT FUNKCIJE GENERATRISE I PRIMENA GERT MREŽNE TEHNIKE.....	409
1. Momenat funkcije generatriše	409
2. Primena GERT mrežne tehnike.....	411
PRILOG br. 3. OSNOVNI POJMOVI IZ TEORIJE MASOVNOG OPSLUŽIVANJA, TABELE I DIJAGRAMI.....	413
PRILOG br. 4. STANDARDI ZA KVALITET VODE U LUČKIM AKVATORIJAMA	442
SPISAK POJMOVA (SUBJECT INDEX)	447
SPISAK AUTORA (AUTHOR INDEX).....	481
BELEŠKA O AUTORU.....	485